

**Országos Kórházi Főigazgatóság**

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének  
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

## **JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ**

**Központi írásbeli vizsgatevékenység**

***55 723 14 Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató***

**2022. január 11.**

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

**OKFŐ**

## T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (\*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábrián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - 80 - 100 (%) - jeles
  - 60 - 79 (%) - jó
  - 50 - 59 (%) - közepes
  - 40 - 49 (%) - elégséges
  - 39 - 0 (%) - elégtelen

Maximálisan adható  
pontszám:

1.\*

8 pont

**Ismertesse a szkizofrénia különböző szakaszait a betegség lefolyása alapján!  
Vegye figyelembe az időbeli kialakulást is!**

- Premorbid szakasz: *A legtöbb személy esetében normális funkciókkal jellemezhető. Amennyiben van valamilyen deficit, akkor az a születéskor jelentkezik, enyhe, stabil és nem okoz tüneteket.*
- Prodromalis fázis: *Rendszerint a pubertás után jelentkezik, a tünetek fokozódó intenzitással figyelhetők meg. Átlagosan ez a szakasz 2-5 évig tart. A korábbi szociális funkciók hanyatlása, visszahúzódás, kommunikációs zavarok, személyiségváltozás jellemzi.*
- Aktív szakasz: *A betegségre jellegzetes pszichotikus tünetek jelennek meg és dominálják a kórképet. A páciensek a hallucinációk és téveszmék valóságáról meg vannak győződve. A pszichotikus fázis jelzi a szkizofrénia első epizódját.*
- Reziduális szakasz: *Affektív eltompulás, a szociális szerepfunkciók leépülése nyilvánvaló, egyes pszichotikus tünetek pl. téveszmék, hallucinációk még perzisztálhatnak különösebb affektív tünet nélkül.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

2.\*

5 pont

**Foglalja össze a szocioterápia lényegét és célját!**

*A szocioterápia a pszichiátriai betegségek okozta kiesett funkciók visszaépítése egy rehabilitációs program keretében, mely a szocioterápia eszközeivel történik. Ezen eszköztár összessége lehetővé teszi a társadalmi érintkezés minden válfajának (család, barátok, munka) újratanulását és a megtanultak alkalmazását a társadalmi visszailleszkedés érdekében.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.\*

9 pont

**Ismertesse a gyermekkori autizmust az alábbi szempontok szerint!**

Lényege:

*A szociális-kognitív és kommunikációs készségek fejlődésének szerepe, amely áthatja a személyiség fejlődésének egészét.*

Tünetei: Írjon hetet!

- *a beszédfejlődés elmaradása*
- *kényszeres magatartás*
- *értelmi fogyatékoság (50-60%-ban)*
- *negatív érzelmek*
- *nyugtalanság*
- *agresszió*
- *a gyermek nem igényel érzelmi reakciókat*
- *a gyermek értelmileg nem képes az ingerfeldolgozásra*
- *a gyermek érzelmileg nem képes integrációkra*
- *bizarr mozdulatok*

(Helyes válasz esetén a lényegre 2 pont, a tüneteire 1-1 pont adható!)

4.

8 pont

**Csoportosítsa az alábbi tüneteket a megadott szempontok szerint!**

**Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!**

1. achatisia
2. szexuális zavarok
3. ataxia
4. másodlagos Parkinson-szindróma
5. izzadás
6. hányás
7. dysarthria
8. malignus neurolepticus syndroma

Antipszichotikumok jellemző mellékhatásai: *...1., 2., 4., 8....*

Lítium intoxikáció tünetei: *...3., 5., 6., 7....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

5.\*

4 pont **Írja le az inkoherencia fogalmát, jellemzőit!**

*A gondolkodás minőségi, tartalmi, szerkezeti zavara. Enyhébb formájában az egyes gondolatok, mondatok önmagukban értelmesek, ám az egymást követő gondolatok között nincs meg az összefüggés, elvész a célképzet, súlyosabb esetben a gondolatok összefüggéstelenek, értelmetlenek, széttöredeznek, nincs közöttük sorrend, logikai kapcsolat.*

6.

5 pont **Húzza alá az alábbi felsorolásból a dementia korai tüneteit!**

- fejfájás
- fülzúgás
- hangulatzavar
- hirtelen féloldali látásromlás
- memóriazavar
- szédülés
- munkahelyi teljesítményromlás
- székrekedés
- személyiségváltozás
- szociális funkciók romlása

(Csak az 5 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

7.\*

6 pont **Ismertesse a szocializációt a megadott szempontok szerint!**

Fogalma: *Az egyén a környezetének értékeit, normáit, viselkedési szokásait elsajátítja, belsővé teszi, interiorizálja.*

Elsődleges szocializáció lényege: *A családban, a családpótló csoportban zajlik, elsősorban a szociális tanulás, nevelés formájában.*

Másodlagos szocializáció lényege: *Az egyén újabb közösségekbe - iskola, munkahely, foglalkozás, baráti kör, egyesületek - kerül, melyekben a másodlagos szocializációja folyik, ami befolyásolhatja az elsődleges szocializáció hatását.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

8.\*

8 pont

**Ismertesse a terápiás közösségekben szervezett nagycsoportot a megadott szempontok alapján!**

A nagycsoport célja:

*A nagycsoport az a fórum a terápiás közösség számára, ahol a betegek és terapeuták, illetve a személyzet minden tagja részvételével, szabad interakciós módon, az együttműködés lehetőségeit és zavarait beszélnek meg.*

A nagycsoport funkciói: Írjon négyet!

- *nagy mértékben aktivizálja a betegeket*
- *jelentős szabályozója az osztály életének*
- *a realitást képviseli*
- *igen jelentős szocializáló hatása van*
- *központi szerepe van az információáramlás biztosításában*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

5 pont

**Csoportosítsa a pszichiátriában alkalmazható játéktípusokhoz a hozzájuk tartozó jellemzőiket! Írja a játéktípusok mellé a megfelelő betűjeleket!**

- A. a fizikai állóképességet javítják, a pontosságot, a céltudatos mozgásképességet, ügyességet fejlesztek
- B. egy-egy mozdulat vagy hangadás ismétlése, tárgy gurítása és pörgetése, a mozgás összhangján van a hangsúly
- C. rögzített szabályok szerint folyó játékos tevékenységek
- D. a szándék megtervezésének, a következmények felmérésének a gyakorlóterei
- E. a gondolati cselekvést erősítik meg

funkciójátékok: ...*B*...

ügyességi játékok: ...*A*...

logikai játékok: ...*D*...

szabályjátékok: ...*C*...

konstruktív vagy alkotó játékok: ...*E*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

**10.\*****8 pont****Nevezze meg és ismertesse a munkaterápia egymásra épülő szintjeit!**

- *Ráhagyó foglalkozás: a legegyszerűbb munka, mely még nem igényel nagy figyelmet, erőfeszítést.*
- *Mechanikus munka: elvégzéséhez kevés figyelem és aktivitás szükséges.*
- *Munkavégzés: elvégzése jelentősebb erőfeszítést és terhelhetőséget kíván meg.*
- *Munkatréning: a munkahelyi követelményekre való ráhangolódás és a munkavállalás előkészítése valósulhat meg.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**11.****8 pont****Rendszerezze az alábbi jellemzőket, állításokat a megadott csoportokhoz!****Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!**

1. a csoportban a terápiás kapcsolat érzelmi és viszonyulási jellemzőit elemzik
2. a terápia időfolyamatában meghatározott egymásutániság és körülírt élmény feldolgozási munka történik
3. a résztvevőkben megjelennek gondolatban hasonló esetek, így egyetlen ülésen lényegesen több beteg problémáira találnak megoldást
4. a módszer a kapcsolati diagnosztikán és a kapcsolati terápián alapul
5. a terápiás célkitűzés sohasem fogalmazható meg tünet, vagy betegség hiányként
6. az építkező jelleg megvalósulását segíti a módszer több szempontú strukturáltsága
7. pszichoanalitikus alapú kiscsoportos módszer
8. relaxációs és relaxációs alapokra támaszkodik, építkező jellegű

Bálint-csoport: ...1., 3., 4., 7....

Szimbólumterápia: ...2., 5., 6., 8....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldás esetén pontszám nem adható!)

12.\*

9 pont

**Ismertesse a nem-szuicidális önsértést (non-suicidal self-injury, NSSI) az alábbi szempontok alapján!**

Leggyakoribb formája: Írjon négyet!

- *vágás, vagdosás*
- *égetés*
- *szurkálás*
- *ütögetés*
- *erős dörzsölés*

A diagnózis felállításának kritériumai:

- *az illető személy az elmúlt évben öt, vagy több napon szándékosan kárt tett magában*
- *a személy csak maximum közepes méretű fizikai károsodást okoz magában*
- *a személy azért csinálja az önsértést, hogy megszabaduljon valamilyen rossz érzéstől és/vagy azért, hogy valamilyen interperszonális nehézséget feloldjon*
- *az önsértés módja nem elfogadott, tehát nem tetoválás vagy vallási rítus részeként történt*
- *jelentős szenvedést és/vagy funkciókárosodást okoz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.

5 pont

**Húzza alá az alábbi felsorolásból a hatékony segítő beszélgetés vezetésének feltételeit!**

- megfelelő önismeret
- zárt kérdések használata a beszélgetés folyamán
- hierarchikus megközelítés
- empátiás készség
- narcizmus
- hitelesség
- segítő attitűd
- elméleti-, és szakmódszertani tudás
- alá-főlérendeltségi viszony kifejezése
- direkt tanácsadás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)



**14.****3 pont****Sorolja fel a gyermekvédelmi szakellátások három fő területét!**

- *az otthont nyújtó szolgáltatások*
- *az utógondozás és utógondozói ellátás*
- *területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**15.****4 pont****Sorolja fel az egészségügyi etika alapelveit!**

- *az autonómia (önrendelkezés) tiszteletének elve*
- *a „Ne árts” elve*
- *a jótekonyság elve („Tégy jót!”)*
- *az igazságosság elve (mindenkivel egyformán bánni)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**16.\*****5 pont****Írja le az encopresis diagnosztikus kritériumait a DSM-5 alapján!**

- *a gyermek legalább 4 éves, és nem a megfelelő helyre (padlóra, vagy ruhára) történő székletürítés*
- *havonta legalább egyszer, vagy annál többször jelentkezik*
- *három hónapon keresztül tart*
- *a viselkedés lehet szándékos, vagy akaratlagos is*
- *nem tulajdonítható valamilyen szer, vagy más egészségi állapot hatásának, kivéve székrekedés estén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)